

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Juristisch-theologische Sammelhandschrift - Cod. Aug. pap. 61

Augustinus <Triumphus>

[S.l.], 1428

Trauerrede auf Paulus de Leone

[urn:nbn:de:bsz:31-93533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-93533)

hinc inducerem nisi de compaone vtriusq; iuris adiectas artes q̄
hinc tempore conueniens fuit superius dictu esset circa q̄ multis sig-
nis intelligitur ab omnibus qui licet assint ita ut a me dicantur p̄-
bati Et si ad excellentiaz ip̄ozū preceptu; ammu; referre volu; re-
tuum est apud nos esse viros qui in vtriq; iure longe omnia prin-
cipis et sunt et habentur quos nisi presentes laudare vererem eos
possem suis nominibus vobis indicare quamquam nemo vni est q̄
tam hoc amedicantur non presentes suspiciunt atq; inuentu;
Sinite itaq; me hinc parti modiq; facere et breui ratione of-
tendero quanta hinc gratia habenda sit vel a quibus nre leges
p̄iudicate sunt vel postea fuerunt ab hominibus sapientissimis
exposte Si a cuius multa parentibus a quibus vitam et aliud
ta accepimus Si omnia patrie debemus que nobis parentes dedit
et bonis rationibus vitam nostram omniu; munuit Cuiam tam
dem gratiam satis equam quib; legum ac patrie auctoribus re-
feremus Nam quodammodu; qui liberos genuerit patres appellan-
tur Ita qui legum edendaru; auctores fuerunt quasi parentes
civiu; ac republice iure iudicandi sunt hinc thauus ille om̄
feri de quibus legitur conscribendaru; legu; antiquissimus hinc pho-
ronus hinc solon hinc minos ac legurgus in tota grecia p̄dicat
et ut parentes ab omnibus coluntur mortuū amantur hinc de q̄
senole illi grauissim; hinc paulus africanus filius et qui hos se-
cuti sunt vlpianus qui papinianus ceteriq; iuris consulti cotidie
anobis non sine reuerentia quadam et siduo cum honore nomi-
nantur Cuiusq; sapientia legibusq; uel scribendis ut exponendis
effectus est ut hodierno die nru; me civile legesq; pontificiu;
merito inter ceteromias et ceteros ritus diuinos computentur
thagna itaq; et incredibilis gratia Et hinc habenda qui harum
reru; diuinaru; auctores fuerunt Cuiam vix p̄missimo duca-
li dno Cuiusq; uacando in xpo p̄ri et dno dignissimo antistite
paduano. 27

¶ Quando fuit ut doctissimaru; uiroru; exemplis fragiles
et caduca hominu; vitam fallacisq; aeternae uis
cogitationes existimauerim magnifica presides collis-
taues mestissim; illud magis ac magis hodierna die
michi duentem uenisse intelligo Cui arribissima et
et inopinata morte illustris uir ac strenu; militis pauli de leone
vos prostratos consternatosq; uidemus Cuius exequias non nisi
quibusdam quasi lacrimaru; flubus celebrare debemus mortuus
est eū haudolor ne dicam patruic urbis sed totius orbis claris-
simus eius antiquitate generis amnis opibus suaq; p̄stantia re-
ditus fama sup̄ ethera notus eius sapienter dicta aut facta
ad extremos usq; terraru; fines puenerunt excessit de uita ut om̄
vna vox et uirtutis hospes patrie deus latin; nomis splendor et

equis ordinis ornamentis; ut eo inquam tempore excessit quo de ipso
 nihil tale expectabamus. Cuius cui vestri us arbitratu deorum dicitur
 talis infortunio illum nobis longiori tempore conservandum; quae
 sano dolore amissimus quem uobis pene antiquam gratiam audi
 uimus. Id vero tu impetus in hac republica huiusmodi sibi deinde
 alligatos relinquere id uobis postulare uidetur ut hoc tam grande
 es alienis et aliqua ex parte psoluamus. nunquam deinceps meliori ac
 pstantiori uis illud exhibitur. Cuius et si suorum in nos magnitudinem
 meritorum; ut quos animi gratitudine sponte nullo impellente ag
 grediemur optandum tamen esset ut ipsius potius incitis quae mor
 ty laudes per omnia ora celebras nostra opera in tua diligentia duoz
 talitati commendarentur. Sed quomam satis agimur casibus et for
 tuna tuobis dicitur uobis patri esse existimam ut que uis prima de
 bueramus uobis et si non adsumus pro mis saltem uobis dedecore
 deorum testis et amoris mei in hoc uelutissimos filios istam pectus me
 ductam hinc luctuosam pueram assumpsisse non quod eorum causa lo
 ge grauiori oner humeros ante supponi debet non intelligam sed
 quod hinc eorum patri casum totum meum tu illis esse existimam no
 lestat cui me dolere quidam incredibile quae uis meum oppressit an
 ut uelut esse uiderem in pueram tacere quam nihil dignum paul
 laudibus dicere. Cuius cui uires tam diu et desilire ex causa pueram
 possent siue lacrimis eius uocem memoria uideret. Verum quom
 ne officium putetur ambitio et quod amoris gratia fauo glorie sui
 appetitione ordatur. Cuius igitur futam? quod consilium capiam?
 quo me uertam? quid primum assumam? Cuius tacebo? quidem niple
 non possum negare non audeo. super oneratum nauis rudis re
 tor imponor et homo qui necdum scalmus in fluuio gubernamur or
 ratur maris fluctus ferre confido. Cuius quid primum arripiero se
 quentium comparatione ualeat. Sane praedictur sed uirtutes p
 uenit. opes laudes sed maior est in eis liberalitate. Amicitia scio
 ipsa oratio reus magnitudinis ex nimis erit quidquid explicito
 Cuius eum patriam parentes et illustrem famulaz siue pomus uite
 partes inexcitabilem sapientiam contemplantur. Cuius uero tanta
 pot esse facultas ingenii. que tanta dicendi copia. que amplissim
 rerum cumulo non obriatur? Cuius eum ut infantilem eius etate
 obmittamus. in qua uirtutes ex ipis misarum edibus hausisse uide
 batur adolescentiam elegantem inductam non admittitur. ex qua
 tot naturae firmitates. tot fortitudinis ornamenta atque aduicem
 sibi comparant ut in hac quoque grauidiori etate ualitudines pppay
 membrorum robur. ualida brachia fortissimus pectus robustum cor
 pus habere uidetur. Cuius abrem facile querturam possumus qua
 modesta quae sobria quaeq; sincera eius fuit adolescentia. nec eum
 ut apud ciceronez culpaanda aut reprehendenda senectus est. quod p id e
 tatis corpus uideamus habere firmius in male uetam iuuentute
 hoc esse uicium conferendum est. cuius huiusmodi delicias atque meritis

subeunt morbi. tristisq; senectus et labor. et diu rapit inclementia
morbi. blaudimenta corporis, que uirtus ipsa scq; trahit. adeo
appatus ut excepta filiorum procreatione. perpetuum seruauit casti-
tatem et recte quidem impedit eius consilium voluptas. ratione
imica est. ueniens ut ita dicam puerit oculis. nec ullum habet ad
uirtute comertum. diuiciarum uero fuit habundantissimus. quas non
non questu. illatis q; negotiationibus adeptus fuit. daret pfecto fac
perpetuas habuit cum uberissimas possessiones. latissimos agros. domos
ac villas magnifice edificatas. ex quibus tunc amplios redditus auu-
os pararet. post familie sustentationem plurimos adiuuabat. foue-
bat. ac subleuabat. adeo ut hec opes non libidini uiderentur. ac
supbie sed bonitati ac moderationi frugalitati naturamq; dedisse.
Cruare si tamen illud uerum habet sententiam. quod apud plonem
legimus solitum esse in coluibus grecorum cantari. tres esse res max
optabiles. prima bene ualere. secundam formosum esse. tertiam ha-
bere diuicias non fraudulentis adeptas. fatari nos oportet. n
de sume bonis paulo defuisse. tunc et ualido prosperam et forma
gregum et diuitie ex hereditate paterna honestissime fuerunt.
erat siquidem largus liberalis utq; magnificus et in ptegendis
minoribus diligentissimus. erat eius domus. suauis quoddam dōd
alium. oportunitatē languentium et pauperum diuiciarum. eorum cum cala-
mitates. diuersasq; fortunas ptegebat. pro his uerba faciebat ad
eos tutandos ac defendendos sepe adiuuabat. Quod tunc alia uul-
ta tunc uero hec acerbissima mors eius manifeste declarat. quod oq
etate. omne generis omne gradus. omne sexus hominibus graue
molestia fuisse uos ipse insignes uiri audistis. filios autem quos
si quos bonos habuerit in partem felicitatis accedere solum ppa
terreorum princeps aristoteles arbitratus. et quales habuerit. ex
ingenia studia. uirtutes artes. reliqua q; humanitatis insignia
satis supq; satis documenta sunt. hec omnia effecerunt ut omnes
tam infirmi. quam medicos et sicut in huius in sydenis occasi sua
ille suspiria. suos singultus. suas demum lamentationes. acromo
dauerunt. ubi hoc loco multos amicos plurimos elictos. et
numerosos fautores. sodales uo uillos ueteris collegas. quos
paulus noster uirtute sua sibi conciliauit. p quibus nullas con-
tentiones. nulla discrimina. nullas dimittias aut uite dimi-
tationes defugiendas putauit. adeo ut inter illustria amicitia
paria que celebrat antiquitas michi quādam uideatur. Itaq;
obmissis fortune bonis quibus mirifice habundauit. ad eius uir-
tutes deuincit. quas in paucis hominibus deprendimus. omnibus
primis se finalem obsequentem exhibuit. tunc esset rogatus ut
amicis acrisit ut potius exoratus ut super. plerumq; ex uobis
uideo quos ope opibusq; sustinuit. non uillos scio quos a uinculis
carceribus. ex his morte demq; ipse liberauit. quosdam diffidentes
de rebus suis confirmauit. afflictos curat. perditos reuocauit.

Sicut in diuina fide sunt huiusmodi mansuetas animi officina. Cuius
 obrem vos decet comoueri, vos perturbari, vos reclusi atque astru iudicia
 appellare qui tali desituti presidio, qui tali orbat parente, tanquam si
 capite membra pene tota remanentibus subicam iustitiam, pruden-
 tiam, temperantiam, modestiam, constantiam, liberalitatem, magnificenciam,
 reliquasque virtutes, quas quae possidet non homini sed deorum confer-
 no dignissimus adiudicandus est. Nam tantis vigilis, tantis labo-
 ribus, tantisque curis periculis integerrimus paulus adeptus est, ut
 meo domicalui quoddam constituisse viderentur. hinc duabus, sui cuique
 reddere futurum prospicere, udueris fortune ictus mira patientia
 tollere, animus vincere, iracundiam cohibere, uictu temperare, ad-
 usuriam mobilitate, postremo amicorum causa omnia facere didi-
 cerat. Cuius non cui clementer mansuete iuste, moderate ac sapie-
 ter uiuere arbitrabitur, qui ita uiuit ut non modo honori sed capi-
 ditati quidem nulli pro ipsius animi magnitudine atque constantia
 pauat. Contempsit omnes libidines, non auri, non argenti, non
 reteritium rerum cupiditatem tenebatur. In seruitu libere sentiebat, sub-
 lite utilitati magis consulere quam prauam boni eius gratiam ad-
 perulare periclitabatur, et ne longinqua repetit exempla uideret
 vos ipsi mestissimum patrem proximis diebus mercedibilem pauli
 diligentiam, et sup etatis sue uices. Nam cui illustrissimus senatus
 noster parandi udueris ducem mediolani exercitus causa offe-
 diu uobis pecuniam exegisset, quo studio, qua sollicitudine quibus
 uibus hunc publicam causam suscepit, susceptam retinuit, uere-
 tam perferret, nullam unquam si grati si memores esse uelint
 delere potest obliuio mirum erit uideri scilicet corpus defungari,
 nunquam sibi parere, nulli otio indulgere se macerare, quantum
 erat uirum exponere, diu satis senatus nro uoluntate facere
 poterat si uenis non ara fuisse, hoc tanta huius publica omni-
 abeo habita diligentia quasi cuiusmodi eius uenture praesens ac-
 litatis se uduquam amplius republice opera sua consilio et
 donna comoditatis quicquam allegatusum, ul taceendo significaret
 Cuius diu boni in eo erat multa significatio, quantum animi
 robur, que pietas, cui nro mouent nro hortantur, nro graui-
 ter oburgaret, eos quorum ad tanta in his exigendis periculis
 mora constituebatur. Cuius queto res gerendas maiori tu; ma-
 hirtate aggredebatur. Vbi uero inceptant, quis firmon ppe-
 uarantiam adhibebat, no loquax erat, non maledicus, no futurum
 rerum laudator, non alienarum uirtutum predicator, cui tu, cui postu-
 labat tempus, neq; maturus, neq; factus decerant, erat enim uer-
 licet hystorie uirum quoddam ac spiritus simulacrum, in omni eius
 sermonum genere antiquitatis quicquam in mediis adducebat, iudi-
 ciantur, eius uerba attentis auribus, quod ex illius oratione infi-
 nita dicendi praepia exapudantur, pretitorum omi rem quum artum
 et expeditam ad ea que inpendunt, que quidem futura sunt uia;

demostrent. proponebat p[ro]p[ri]e domestica exempla que tunc ex anali-
bus deprompta sunt vel apud d[omi]nos maioribus natu singuli tunc
auctoritate triformiter magnu[m] pondus habere in foro i[n] curia i[n] pla-
tis in omni domo re gerenda et eximiu[m] et ordinu[m] nonne plures
illustravit p[ro]vidas. nonne adiut populos. ducentis artibus ve-
bis. uaria plurima nauigauit ut multis p[ro]p[ri]e moribus uariis
q[ue] viuendi modis sue laudis patrie doctor redderet. ligurgiu[m] et so-
lonem. prestantissimos viros imitatus. p[ro]p[ri]e ante oculos mundi.
lulem eius prudentiam bellicam. et in militans scientia[m]. i[n] qua
tantum claruit et excelluit ut u[bi] nullis romanoru[m] impatoru[m]
quos scriptoru[m] monumenta commemorant iure ac merito q[ui]p[er]ta
valent. Quod n[on] diebus bellum fuit in quo d[omi]no id p[ro]p[ri]em
h[ab]uisset vel strid[er]u[m] militis uel sapientissim[us] dux p[ro]p[ri]e sibi u[bi]
uendicauerit. n[on] duria q[ue] eius sitim famem frigore calorem.
vigilias ceterisq[ue] eiusdem generis mira quadam constantia tolle-
bat omnes. p[ro]p[ri]e tractandoru[m] armoru[m] generis p[ro]p[ri]e uadendi
di sagittandi equitandiq[ue] probe cognouit. q[ue] hunc urbem in cen-
dio auct[or] in situ vastitate ytaliam liberauit. quot clarissimos
belli duces ex ip[s]is hostiu[m] manibus eripuit. toto recepit. fessos
laborant[er]q[ue] reuocauit. que insula que ora. que ciuitas que p[ro]p[ri]e
tus. que p[ro]p[ri]a que maris sinus pauli n[on] nomen celebre u[bi]
audiuit. Cuius e[st] locus in tota fere ytaliam quem u[bi] sumo impio-
p[ro]p[ri]e u[bi] magnoru[m] exercituu[m] p[ro]p[ri]e. u[bi] amplissimis hono-
ribus ornatus adierit. quo postea quia ab ip[s]o uent[ur]o est sumu[m] ex-
pectatio. expectatione[m] u[bi] uirtute[m] aduincio superauit. pauca me-
na tenentis nostre etatis more q[ue] magnitudine belloru[m] p[ro]p[ri]e u[bi]
uirtute[m] uictoriau[m] celeritate confaendi mentis amplitudine p[ro]p[ri]e
nata in rebelles. fide in d[omi]no. hunc n[on] p[ro]p[ri]e possit conferri. ad
este ad amplissim[us] uir montes erigite. u[bi] michi benignas au-
res quodamodum h[ab]it[ur] effe[ct]is accommodate. et ad me demax[im]e
pauli rebus dicent[ur]. Am[en] d[omi]n[us] q[ue] aduocite exponenda eius estro-
bis res quedam magnifica et quous fortissimo impatoru[m] dignissima
que n[on] scitencia esset analibus ad posterau[m] memoriau[m] inueni-
u[bi] uirtute[m] amendand[us] cui adu[er]sus illustres superiores mediolau[us]
ducenti ruzari d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e edent[ur] om[n]i sibi felibus auspicio sic
ressura existimans si ip[s]us belli p[ro]p[ri]e paulus adesset. cui illi col-
legat[ur] aduocauit. nota eius om[n]i her[us] illi hominu[m] p[ro]p[ri]e
fortitudo pietas fides atq[ue] constantia qui p[ro]p[ri]e inuocand[us] quam
turpiter fugiend[us] esse p[ro]p[ri]e ciuitatis dolente atq[ue] tutela sibi p[ro]p[ri]e
sunt qui sicut consilio et industria alios excedebat sic armoru[m] pi-
tia haud ont longe inferior postquam ad b[er]telas uent[ur]o est. Is
aut[em] quiss[us] certamine locus fuit pulcherr[us] esse videre instructas
acies bene p[ro]p[ri]e legiones sed multu[m] pulcherr[us] ip[s]u[m] paulu[m]
m[er]it[us] p[ro]p[ri]e blanditis interdu[m] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e uictorie
laude om[n]i milites ad impetenda bella h[ab]it[ur] herbat pede p[ro]p[ri]e.

densisq; viro vir. tu tandem dato signo. in anem produunt. apte sig.
 conferunt. committunt. plura p. viros. idias tendunt. utrimq; vilitate
 pugnant. ipse vero hostis. cum plurimum militum presidio tutus est.
 V. iam superare incipiebat. nisi ipse paulus. medius delapsus. hostes
 ense stricto. viam sibi viciq; sparsisset. utq; ad ipse. belliductorem
 velud leo rugiens. applicasset. cui quo postquam. diutissime.ellige
 vauit. cuius caput. et in potestatem suam. redegit. id tu. reliqui mi
 lites. apperissent. eius vexilla. tubas. ceteraq; ceteris ornamenta
 dimittit. et ceteri gradu. fugam capessunt. hoc pacto. tanti viri
 industria. fusus. et sanguis. hostis. singularem gloriay sibi. opauit.
 In eo vero bello. quod aduersus. veronay. urbem. magnificam. habitum
 est. nonne. primus. ille. ex hostium. faucibus. eripuit. tu. aquas. fossis.
 alijq; fluminibus. subingenti. telorum. mo. superans. victore. vexilla.
 quod. ipse. gestabat. humeris. in. ipse. vici. pietibus. primus. affixit.
 Quare. vna. reliqui. milites. armati. urbem. vadunt. hostes. vna.
 fugamq; arripe. compellunt. adeo. ut. resarant. illud. ex. diebu.
 fas. fuisse. van. vici. via. vici. sic. profecto. fueris. degillus. no.
 sapio. de. munantime. non. pompeus. de. pontigebus. triumphauit.
 horum. gloria. mortuorum. insigni. ac. senatoria. dignitate. quay. militum
 vorant. in. ipse. vici. ingressu. donatus. fuit. quem. tu. no. pro.
 tribus. aut. maiorum. vna. vna. que. tu. maxime. fuerit. si. pro.
 fugiunt. adeptus. sit. vici. dignitatem. appellare. debemus. tu. hostium
 tenore. vici. vici. id. assensus. fuisse. nisi. nos. ille. in. id. vici.
 tudine. abisset. quod. maxime. imperatoribus. donare. solebat. antiq.
 tas. hec. et. alie. quay. plume. fortiter. ac. prudenter. geste. tu. eius.
 nomen. late. longeq; disseminasset. mirum. quod. ab. omnibus. tolli.
 obstruati. ac. diligi. cepit. p. vici. ab. ipso. superiore. medicum. dicit.
 qui. fractis. dissipatisq; curia. vici. opibus. copis. atq;. potentes. p.
 qui. de. p. vici. faceret. priusquam. eius. fidem. sine. vici. vici.
 inter. consiliarios. suos. loca. illi. et. quide. p. vici. constituit. vici.
 tu. in. dies. fidem. integritq; cognoscere. adeo. magnificabat. ut. si.
 quod. apud. tu. aquo. quay. nuptanday. aut. pauli. interuenio. id.
 optinere. nati. videbatur. p. vici. libeat. vici. clarissim. p. vici.
 quatis. honoribus. illustrissimus. Romanorum. imperator. huic. p. vici.
 fuit. postquam. em. vici. familia. corpus. vici. ac. tu. doctos.
 p. vici. intellexit. comitatus. dignitate. illi. exornauit. ac. p.
 lita. edictis. vici. p. vici. constituit. ut. quocunq; loco. suay. ipse. aut.
 su. gnis. quip. p. vici. hospitio. suscipi. atq; honorificatissimo. ali.
 mentari. daret. Quod. senissimos. principes. regem. gabe. anglorum.
 quoniam. qui. tu. plurimorum. probissimorum. hominum. ingena.
 vici. regustassent. nisi. ipse. quocunq; paulum. audiisset. cognos.
 uissent. ac. p. vici. ad. admiratione. p. vici. nihil. esse. actum.
 esse. existimabant. Quod. illustrem. mediolan. extensam. ferrane.
 marthion. ante. oculos. deducam. ad. quod. honestissime. pudicissime.
 mulieris. quig. p. vici. virtutibus. prouocatus. fuit. Quod. m.

infirmum uelut comites in medijs afferam qui pauli consilio et in ge-
rendis rebus prudentia quae maxime utebatur. nonne scripta tunc eo
colloquia semper habebat nonne occultas animi sui meditationes
eius fidei et sapientiae committat non sui imperij et rerum
publicarum regimen paulo commendabat magna profecto laus et
gloria illi accessit et inter tot perlae totius orbis lumina totum
sapientissimos viros ipse atque ex cetero principe diligenter et ex his
rebus cum uniuersa familia uocaretur. Quod obquam aliam rem factum
esse arbitramur nisi quia pauca gratia auctoritate et
uicere in omni laudationis specie praestantior cognoscebantur. tunc
diligentia atque admiranda iudicio quamdiu res geste sunt prof-
pere cuncta cesserunt uictoriae exantibus reuertuntur. Sed tunc
antiqua et longinqua commemoro que aut temporis diuturnita-
te aut rerum magnitudine incredibilia uidentur. testes est et
uirtus fidei integritatis probitatis singularisque prudentiae uirtutibus
tatis templis et ciuitas celestis uenerat quae perquam uelud ens caelo
dimissus hoc regulas tyrannosque dissipauit pariter nobis per multa secula
constituit ita de paulo sentiebatur ut paucos admodum viros illi equi-
dos iudicaret. Quot noctes sompnes pro hoc modo imperio tunc
do atque augendo consumpsit quot labores adierit quot caput
discrimina subierit quot denique proda sustinuerit a patris a
senatoris uiris praesepit accepimus aduersus hostium impetus resis-
gendos tunc unquam missus fuerit. declarant facti uero uirtutem
capere posse. tunc certe non posse. Ad tunc sepe al. in eo maxime
tempore quo ignibus totius circumfusa armamentum multitudine
ungarorum exatus exordia panoniam adhaec uero tempora pueris
eodem ciuitas minabatur uictoriae furoris superandos magnificam
pandolfum malitiosum mittendum fore senatus consulto decretum
fuit. Cumque diuicius dubitaretur quibus et fides consiliarius ad-
iungi posset ac tanti honoris praecipue paulus ipse inter primos
electus fuit. cuius sapientiae dicta ac facta domi foris uniu-
uersis uerbis illustrabat eius tunc militari praesentia postquam
ipse rex christi pandolfus intellexit duobus diebus gratias
dedit quod non nisi uictoriae certum a se in patria rediit sperabat
quae facta uirtute consilio regi gubernari ut sentiebatur. Audi-
te audite apud uiri singulari admirabili diuici et de paulo
uero ipse pandolfi iudicium. Cum enim paulus per grauios labo-
res febres quasdam incurrisset ac uentria sua uisita sibi uirtute
iocundum domalium tunc ualde ualitudinis causa remansisset sin-
gulis diebus ienatu. licet ab ipso pandolfo transiisse legere-
tur quibus destituendum certum depolando milite omnes et
breuiter praesentando tunc prudentissimus imperator querturabat nisi
paulus ipse abiectis febribus ad priora opera quasi incredibili
quandam diligentia praesentat remittetur. Sed tunc senatu intellige

amissis undiq; medicis curavit ut prestaret illi utilitatem isth
 tuorum ipsi vero gloriosq; sibi existimavit si pro tanti populi salute
 in ipis casibus nondum h; firmato corpe dissuadentibus tunc ad
 sententiam pervit ubi tantu; effectus ut magnam illius clarissim; vic
 tone partione sua opera partiu; adeptam quod fuisse nos fateri
 oporteat Cui ex re ita senatus mo; rarius fuit ut no; scias cum
 veneretur atq; exaret quasi expatria venete urbis claris
 simis semp; homibus floret patria; quidem affectus fuit quod p
 ruro admodum fieri videmus hoc effectus eius virtus constant
 et honoratissim; actus vita hoc eius singularis fides ac sapia
 Cuius pompas quos resuras quos scipiones quos turolanos huius
 stimo nihil comparabimus hoc vnu; audeo dicere et adusus vnu;
 queq; negantem quanta possunt voce clamare q; si que habet hoc
 etas que inter pstantissimos romuloz; duces ut maxis rebus gestis
 ut excellenti prudentia committeramus sic vnu; pfecto e paulus d
 leone/Quarta vero idem immortalis religione vixit non sine
 eius duria possent silencio ptre auderet singulis diebus missis
 sollempnia diuina officia libenter intererat pulchri pnt; vone
 dio ulterius mensibus cum deulabat cum se pdidisset die; ex
 timans tunc pmas partes quod vel raro tamen cucuebat deo
 non deditisset illud xpian; lege memoria repetens pmas quate
 regnu; dei et omnia iudicantia vobis pui; erat videre quanta
 deuotione fide religione atq; saluoma sacris martirij ceteris vni
 tibat eleuosius ptra pugnabat seuinis confectis semis corpus
 mactabat doctissimos sacroru; letarum; mtrpites frequens
 conuocabat a quibus si quo dubitationis scrupulo in diuis scriptur
 detinebantur certus redderetur tanta fuit hoc illustri vno in
 deo dilectio ut serosolimam paginam mare fluctibus magno
 vite discrimine iudicet ubi ptre ac sepulchru; dny reliqua; q
 sanctissima loca magna caritate multaq; lacrimis postquam q
 paxit ac ipis manibus contractauit felicitatem se adeptu; fuisse
 iudicauit ubi militari angulo iterato q;gnitus fuit Cui vero
 relictis hys scissimis domalijs in patria; rediit ac vobis mlti
 luy applicasset eius moribus nobilitate sapia ac fidei obstina
 tia terro militaria q;gna suscepit hoc et videret sc; ruit et
 vtraru; antistites non poterant non p;nope admirari tanta;
 in eo vno iud; religiois cultu; qui in hys tot; tunc; vnu;
 scendi rebus quas paulo atq; quodruay dolutus fuisse In pms
 et reuendissim; patres xpiane fidei pugnatores acerrimus et
 om; scientiaru; habitandus ve petri de zaburillis Cardinalis cog
 nome florentinus cui al paulo mo; extimatione; habebat
 tunc admittora cordis secreta inter eos ventu; esset tribuisseq;
 eius am; ut eis extolleret magnificeret ac suis ubiq; laudib;
 pdicaret que vix vna satis vobis iusto esse debent quans h;
 virtutibus fuit redimtus Cuius ad laude dignu; et existimabar

6

alle emg
 fante oco
 meliorans
 et vng
 fete las et
 imia tng
 dem et cte
 rem frate
 uctantate f
 fchante au
 este p; pnt
 Sed nu
 p duentia
 fete e ca
 ane vna la
 d onf; cte
 pmlia fete
 vnos cu; q
 impore de
 quot pnt
 a patris u
 mptat; rch
 vno vna q
 o iuayme
 nullidome
 tempa pac
 magnific
 detent
 carus ad
 vix pms
 exple vni
 postquam
 die; pms
 vna pabe
 rehat iud
 r de paulo
 quoc; labe
 pbi vno
 vno; pms
 esse legio
 om; pms
 vno; pms
 vno; pms
 vno; pms

Et si nullus aliud periculum duxo factus sit sedem profecto tollendus
erat hoc idem senectus colidissimus per vtriusque iuris interpretis
clarissimus Iacobi totius humanitatis insignis speculum S. de Zabarella
archiepiscopus palatinus et fere s. patrio meritissimus quia cum ipse
morum ac optimorum virorum sermones precepit ut sit venimus per
paulum in ore habebat utique id de ipso publice affirmare non dubi-
tabat ut quicumque hoc illustri christianorum nomine se imitari velle
et paulum veneraretur non solum existimaret plura de ingenio
de bonitate de moribus de prudentia de virtutibus de ipso de magis
suis gestis in patria diceret nisi illud vererem me dolori videri quod
magis ac magis minuire studeo ampliorum civium adire ut
tanto bono cum repente carueris. cui quid pulchri habeat san-
ctus liquor ostendat. Cuius vultu te vates padua. quis pabris
lacrimas spoluita cum es maximo periculo et ingenti solatio
destituta. Cuius lacrimis quo dolore quo gemitu hinc ab-
terram profectus potius. cui tanti eius vultu. tuas per questus et
omnis dignitatem dimittit. Cuius parte extinctam esse intelligas.
plorare quod mestissimum tuas omnes domus mortue virtutes
Cuius cum fere omnes hinc acerbissimum casu aduertit. Cuius
sine singulis hinc turbissime diei unquam recordabitur. Cui
talia faudo temper a lacrimis non est nobis farctus pectus. non
sunt nobis dura proordia non lapida omni homines sumus et ob
id tantum dolemus quod tui peritiam tam profectus tamque igne no-
nile perdidimus. Cuius vultu hinc clarissimum viri obitu uictus
hoc regia nutus passa fuit uel hoc uno satis declaratum est. H
dum spiritus exalauerunt hoc dum debitas christo reddiderat rationem
animam et cum fama volans. tanti perennitiam vi luctus v-
niisse vobis vultus lugubris vestris dimissis oculis ac mestissimo
vultu ad eius domum congregavit. Cuius cum mortis nemo per
equo non ferre. luget stratus. meret. questus ordo tota ci-
uitas dolore afficitur. squalent municipia. afflictae sub-
urbia agrum demum ipsi quos laudandi corporis gratia inter-
dum adire solebat tui hinc tui salutaris. tui mansuetus
dum deinde tota deplorat vultus ubique luctus ubique gemitus
et plima mortis ymago oluctuosum diem vobis filius et spiritus
O acerbus prope aegre bonis omnibus plangentibus. O profecto a
vobis paulus ex hoc lacrimarum fonte deflendus. Cuius amissionis
patrem qui ex adus res sua industria laeuert et pedans per
sentia sua lacrimis efficit poterit. Amissis itaque cuius peritiam
que omni motu multitudo ductores et nutus clamitat perdi-
dit. Cuius potatis acerbus videre quod tristis quum posse
vixens suauissime mus finis ipsum quoque proinde imittit et me-
dum sanato uulnere dolobus plaga instruitur. O mortalium
frangilis et caduca natura O frustra suscepta laboris es O in-
uices hominum cogitationes O mors uerba que fratres diuidia si-

lioſ apud ſeparis ex ſingulari amare ſonatos Crudeſis ac
 tura diſcordias rariffima inter ſe uoua duntis et ſera diſlugis
 Cuid miru ſuauiſſimuz uix ſi occupati eſtis luctu oppi lacrimis
 ſpediti ſingultibus tuq; tuq; meſſiſſimo ſinu clariffimuz gemitoz de
 ſiderij ſuq; ualido uulniantoz intollerabili uos dolore afficit. ut
 euadere licet her ipſiſſima moerz uiquauz ſatis digne a uobis de
 Flori poſſit induendus eſt h; aliq; uuluo animus exuenda har
 mulieru conſuetudo abſtrigende ſunt lacrimae dolores reprimedi
 aduſus luctu ſuauenda ſunt arma Cuiq; nichil uul paulus in
 ex hac morte ſimopotus dormicione uiderit Abhor eu naſ
 ſimo ſculo tranſiit ad deuz et de hoſali patriada migravit ad
 celuz uictuſq; omibuz tuſus iſtu ſit totu uanuz pſerto eſt dolor
 qui nec p̄mis uideatur e nec ſoluz Cuid ſantis morales
 iam uult paulus iam uidet iam loquitur iam illuz pot uorem
 euadere uideo celoz aptoz et h; ſtante adextis dei Oronu
 danz quuitaconz vbi p̄mis frugili auri ſingebatur. mit eſt
 fructu benignitudo exapitur angelozu choro quem ſcimus e
 tu xpo Cur dolemus abhor ſculo diſceſſiſſe quid placamz qd
 acra ſtridubus replamuz quid celuz detestamuz et ſydera quaſi
 illuz mortem deſerere potuimus et uiruz ſerere longioru e
 lacrimae pora verſantur. tur tuuz molles. tuq; liguidos. tuq; ora
 uates uos eſſe oſtendimus. Gnuſſimuz quideq; uuluo e patre
 amittat eſt minus graue hor tempe amittere quo ſatis ſibi
 nobis q; uixit eſt ue eu nature legem ſue etatis ordinz dica
 mur longuz iam et grandez exegerat uiruz exqua uelud ex omz
 milozu ſua ad eam aſceſſit ſedem q; uera uita appellanda Naq;
 ſiquis e h; uel h; meritoruz locuz ut xpianozu religio docet
 ad illuz pauluz quem iſſe certuz e qui ſi hor tempe dies ſua non
 obuſſet pauas h; poſt ams illuz moruendi ſuit qui homo natz
 fuerat iudicite queſo meſſiſſimuz u; tu uos dolor p̄turbat. h;
 laudibus et amiragore laudatou ſuaq; qui tu filios amiſſiſſe
 ſuaq; uellet leuare moleſtra h; uuluo ulebatur. Daebuz me
 illuz gemiſſe mortalem. Exempluz continencie ſumite ap̄tle
 xuoſonte ſcraſico quozuq; alter amiffis duobus filis coronatuz
 in rancione diſſeruit. alſ uer; h; ſacrificans in bello filuz au
 diſſet occiſuz coronaz depoſuiſſe eundeq; rapiti reſpoſuiſſe poſtq;
 forſiter. Duce diuicidem comit et eadiffe antiquitus m̄dme
 Cuid reſerum romanoz duces totuz iſtruende uite illuſtraſ
 ſimo exempla puluillo tuq; capitoluz deditur mortuuz. ut
 m̄dianuz eſt fuiſſe filuz uiffit ſe abſente illuz ſepelire. lucius
 paulus inter duozu exequas filozu triumphans uibz iſſus
 eſt. miſſos ſano cathones gallos. marcellos. traſſos francoſ
 atq; uifidios quozu uo minor i luctu quauz i bellis uirtus ſuit
 h; et tantuz pauca ad noſtruz iſtruchone ſegillacioneq; diuſſe
 uoluiſſet nec tamis dolor uos ap̄mit xpi auctores qui illos uo

superavit infideles. Quare vos oro obtestarq; clarissim; filij p;miq;
ad quos hic mori puenit ut modum in hoc tanto dolore adhibeatis
Constantie frons am; gubernatis memoris illius lacte sententie ne
quidem minus dolatis q; talem amiseris sed gaudeatis q; talem ha-
bueritis reuocatis animis vris gaudeatis eius virtutes in quibus
vos ipos depasate cogitate vos cui patrum habuisse qm; rebus despi-
tis vrbans et militibus fuit sane primarius. qui fuit etate vltis
corpore vultus aspectu gratus. Cui super omnia laudandus est et
regni fide et singulari prestans bonitate p;audus amicus familia-
ris principibus gratus necessarius. cuius bonis omnibus eius prude-
tia tollens artes astutasq; calliditates et amplissimas victorias
uente reuoluit. eius colite memoriam. eius bonitatem predicite
eius laudate constantiam. fortitudinem. innumerabilesq; virtutes. illa
vestra ora detraherent. illum vestre littere sonent. illum quod corpe-
us potestis saltem recordatione tenentis et cui quo loqui uis datur
de illo unquam loqui desinitis. postremis illud eius vos tollite
dignitati prestare studeatis ut prius fidem corruant. in omnia tui
mina ipm; celum attingant aut relictis naturae limitibus a qua
cuncta animantia cetera naufragio perimant. quay vris illius la-
batur pectore uultus. Et sic e fine huius sermone petri de more.

¶ Entio magnifica patres et doctores amplissim; quado
studio sit ab his qui de rebus maximis apud scimos ho-
mines aliquid dictum sunt p;uidendum ne exportatione
quay magnay in principio dicendi ipsi exstiterunt
postea reliqua oratione tueri ac conseruare nequeant
quod a multis ex nostris oratoribus aliquando factum vos sepe ui-
dites michi fueritis. Quiso ut siquam hic de me estimationem
congruam ac singularem attulisset cuius pro vestra sapientia atq;
modestia dponatis. Cuius cuius est quod de laudibus phy; p;clari;
possitis aut magnificam a me audire tui id facere sit uon hominis
parum cruditi sed eius qui oratoris artes egregie proficitur
et multarum rerum tuncat sententia; scientia; Datis ergo vobis
est si tantum de ea re dixero quantum ab homine non exarato
inducendi ingenio comprehendendi et ratione explicari poterit. Et
quomam ita visistis ut priusquam aliquid de huius artibus proptus
dine laude disseram. vellem quam brevissima possem oratione
aperire. Cuius de laude eius memorie traditay a maioribus nos-
tris comperam; ut cuius ceteris artes illustres atq; egregie quada-
mense cognatione atq; sonante comparentur. atq; extollantur.
licet una adhuc incomparata relinquatur. prestet ceteris artibus
uis civile in regnis et ingentibus equitate iustitias moderandis
dicitur. apud omnes et gratay et oratori oratione eloquentia ar-
tesq; ut in oratione corporum aut demonstratione versantur. hinc